

1. ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΚΡΟΥΠ (έν σελ. 273). Ἐν ταῖς κρισιμωτέραις περιόδῳ τῆς ἱστορίας τῆς ἡ Γερμανία ἠτύχησε νὰ ἔχη ἀκριβῶς τοὺς ἀνδρας ἐκείνους, ὧν εἶχεν ἀνάγκη πρὸς θεμελίωσιν τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς. Μεταξὺ τούτων συγκαταλέγεται καὶ ὁ τῆ 2/14. Ἰουλίου ἀποβιώσας Ἀλφρέδος Κρούπ, παρασχὼν τῇ πατρίδι του ὑπηρεσίας, ὑπολειπομένας μόνον τῶν τοῦ Αὐτοκράτορος, τοῦ Βίσαρκ καὶ τοῦ Μίλτκε. Αὐτὸς παρέδωκεν εἰς χεῖρας τῶν στρατιωτῶν τῆς πατρίδος του ὅπλα ὑπέρτερα τῶν ἐχθρικῶν καὶ εἰς αὐτὸν κατὰ μέγα μέρος ἐφείλονται αἱ νίκαι εἰς τρεῖς ἀλληλοδιαδόχους πολέμους. Ζήσας δὲ ὡς ἀπλοῦς πολίτης οὐδέποτε ἐπεδίωξε τιμὰς, ἀλλ' ἠρκέσθη μόνον εἰς τὴν ἐπιτέλειαν τοῦ καθήκοντός του πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία δὲν ὐ' ἀποκαλῆ αὐτὸν μόνον „βασιλέα τῶν κανονίων“, ἀλλὰ καὶ θεράποντα τῆς εἰρήνης. Διότι ἡ βιομηχανικὴ αὐτοῦ δραστηριότης δὲν περιορίζετο μόνον εἰς τὴν κατασκευὴν τηλεβόλων, ἀλλ' ἐπρομήθευε σιδηροδρομικὰς μηχανάς, τροχιάς καὶ ἄλλα χαλύβδινα καὶ σιδηρᾶ ἀντικείμενα, ὧν τὸ μονοπώλιον μέχρις ἐσχάτων εἶχον ἀποκλειστικῶς τὰ μεγάλα σιδηρουργεῖα τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ἀγγλίας. Παγκοσμίου ἐπίσης ἀπολαύουσι φήμης τὰ εὐεργετικὰ καθιδρύματά του χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐργοστασίαις του ἐργαζομένων ἐργατῶν καὶ τῶν οικογενειῶν των. Ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 75 ἐτῶν μετὰ τὴν συναίσθησιν ὅτι ὁ βίος του ὑπῆρξεν ἐπιφελῆς καὶ εὐεργετικὸς δι' ἅπαντας, ὅσοι συνειργάσθησαν μετ' αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ ἐγράφησαν καὶ παρ' ἡμῶν οὐκ ὀλίγα, ὥστε εἶνε περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτά, ἀρκούμεθα μόνον νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὑπὸ τὰς ὀδηγίας του ἐμορφώθησαν ἀξιόλογοι ὑπάλληλοι καὶ μηχανικοί, οἵτινες καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του θὰ ἐξακολουθήσωσι τελειοποιούντες τὸ ἔργον του καὶ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ φυλάσσοντες τὴν δόξαν, ἣν ζῶντος αὐτοῦ ἀπέκτησαν τὰ ἐργοστασία του.

2. Η ΓΥΝΗ ΕΝ ΜΑΡΟΚΚΩ (έν σελ. 277). Ἐν τινι τῶν προηγουμένων τευχῶν τῆς „Κλειῶς“ ἐγράψαμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν κατοίκων τῆς ἀπομακρυσμένης ταύτης χώρας τῆς βορείου Ἀφρικῆς, παραθέσαντες συγχρόνως ἑτέραν ἀξιόλογον εἰκόνα τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου, ὅστις ἔγραψε καὶ τὴν σήμερον δημοσιευομένην. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ διεσώθη μέχρι τῆς σήμερον ἀνόθευτος ὁ πρωτογενὴς χαρακτήρ τοῦ ἀραβικοῦ πληθυσμοῦ, μὴ ἐπηρεασθεὶς εἰςέτι ὑπὸ τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ὡς τοῦτο συνέβη ἤδη ἐν Ἀλγερίᾳ καὶ Τύνιδι. Τὰ αὐτὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, τὸν αὐτὸν περιορισμὸν καὶ τὴν αὐτὴν αὐστηρότητα ἐν τῇ κοινωνικῇ θέσει τῶν γυναικῶν εὐρίσκομεν καὶ σήμερον παρὰ τῷ λαῷ τούτῳ, ὅπως καὶ ἄλλοτε, ὅτε ἐδέσποζεν ἐν τῇ ἰσπανικῇ Γρανάδᾳ. Ἀλλ' εἰς τὰς γυναῖκας ταύτας, καὶ πρὸ πάντων τὰς ἀνηκούσας εἰς τὰς εὐπορωτέρας τάξεις, ῥέει ἐν ταῖς φλεβὶν ἀμιγῆς ἀραβικὸν

αἷμα· εἶνε ῥαδιναὶ τὸ ἀνάστημα καὶ εὐλύγιστοι, ἔχουσιν ἄβρὰ μέλη, λεπτοφυεῖς τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου, μικρὸν τὴν κεφαλὴν καὶ φλογερῶς ἀκτινοβολοῦντας ὀφθαλμούς. Διὰ τοιούτων προσόντων πεπροικισμένοι εἶνε ἀδύνατον νὰ αἰσθάνωνται ἑαυτὰς εὐτυχεῖς εἰς τὸν περιορισμὸν, ἐν ᾧ ζῶσιν. Ἀλλὰ σπανίως εἰσχωρεῖ βέβηλον βλέμμα εἰς τὰ δώματα τοιαύτης Μαροκκινῆς κυρίας, καθειργμένος ἐντὸς τοῦ πυκνῶς περικαλύπτοντος αὐτὴν μυστηριώδους πέπλου· οὕτω διέρχεται λοιπὸν καὶ αὐτὴ τὸν βίον τῆς χωρὶς κἂν νὰ ἔχη συναίσθησιν αὐτοῦ, ἐν παιδικῇ ἀφελείᾳ, μὴ γνωρίζουσα ἄλλον κόσμον ἐκτὸς τοῦ γυναικωνίτου καὶ μὴ ἔχουσα ἄλλας ἐπιθυμίας παρὰ μόνον τὸν ἀπὸ πρῶιας μέχρις ἐσπέρας νοητῆς καλλωπισμὸν.

3. ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΕΝ ΑΓΙΩ ΦΡΑΓΚΙΣΚΩ (έν σελ. 281). Μία τῶν σπουδαιότερων πόλεων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἶνε ὁ ἅγιος Φραγκίσκος, ὡς πρὸς τὸν κοσμοπολιτικὸν αὐτῆς χαρακτῆρα μὴ ὑπολειπομένη μὴδ' αὐτῆς τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἀλλὰ μεγάλην σημασίαν ἀπέκτησεν ἡ πόλις αὕτη καὶ ἐπέσπασεν ἐφ' ἑαυτὴν τὴν γενικὴν προσοχὴν, ἀφ' ὅτου οἱ „κίτρινοι ἄνθρωποι“ τῆς Ἀσίας, οἱ Κινέζοι, ἤρχισαν σωρηδὸν νὰ μεταναστεύωσιν εἰς αὐτὴν καὶ διὰ τῆς φιλεργίας των, τῆς λιτότητος καὶ τῆς ἐφθηνῆς ἐργασίας κατέκτησαν ὅλον τὸ ἔδαφος, ἀποβάντες ἀπαραίτητοι εἰς τοὺς ἐπιτοπίους βιομηχάνους καὶ γεωπόνους. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης συνήφθη σφοδρὰ πάλη μεταξύ τοῦ λευκοῦ καὶ κίτρινου στοιχείου, καταλήξασα ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως ἐνδοσιν διατάγματος, ἀπαγορευόντος ἐπὶ δέκα ἔτη τὴν ἀπόβασιν Κινέζων ἐργατῶν ἐπὶ καλιφορνικῷ ἐδάφους. Ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ διέλθῃ τις μίαν μόνην ὥραν ἐν τῇ „Κινεζικῇ συνοικίᾳ“ τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου διὰ νὰ πεισθῇ, χωρὶς μάλιστα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα τοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἀλλὰ ἀπλῶς μόνον ἐκ φιλανθρωπικοῦ αἰσθήματος, ὅτι ὁ διωγμὸς οὗτος τῶν Κινέζων ἦτο δίκαιος. Ἐν αὐτῷ εὐρίσκονται βεβαίως εὐπρόσωπα τινὰ καταστήματα, ξενοδοχεῖα, θεάτρα καὶ μεγαλοπρεπεῖς, χρυσότευκτοι καὶ μετ' ἀνατολικῆς φαντασίας διακεκομημένοι αἰθουσαι, ἐνθα πίνεται ἡδυπαθῶς τὸ τέιον (ὡς ἐν εἰκόني σελ. 281), ἀλλὰ τὸ πλεῖστον ἀποτελεῖται ἐκ σεσαθρωμένων οἰκημάτων, ὑπογείων τραγῶν, ἐξ ὧν πανταχόθεν προβάλλει τὸ εἰδεχθῆς αὐτῆς πρόσωπον ἡ νόσος καὶ ἡ ὑπερτάτη ἀκαθαρσία. Τότε μανθάνει τις πῶς ὁ τόσον ἀξιόλογος ἐργάτης Κινέζος ζῆ καθ' ἑαυτὸν καὶ πῶς τὸ ἔδαφος ἀκριβῶς τῆς χώρας ἐκείνης, ἡ ὁποία παρέχει πᾶσαν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς μεταναστεύοντας ἐργάτας, χρησιμοποιοεῖ πρὸς λύσιν τοῦ ἐξῆς ἀπαισίου καὶ φοβεροῦ προβλήματος, ἦτοι πόσος εἶνε ὁ ἐλάχιστος χώρος, ἐν ᾧ δύναται νὰ ζήσῃ, καὶ ποῖος εἶνε ὁ ὑψιστος βαθμὸς τῆς ἀκαθαρσίας, ἐν ᾧ δύναται ἀκόμη νὰ ὑποφέρῃ ὁ ἄνθρωπος.

4. Η ΑΥΤΟΘΙ „ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ“ (έν σελ. 284).